

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳ ಕಿರು ಪರಿಚಯ

ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಡಿ.¹

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ಕಲಾ ವಾಣಿಜ್ಯ

ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು

ಮತ್ತೀಕೆರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸುಮಾ ಆರ್.²

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ,

ಎಸ್.ಜೆ.ಬಿ.ಸಿ.ಎಂ.ಎಸ್.

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ

ಶಿಕ್ಷಣ ನಗರ, ಕೆಂಗೆರಿ,

ಬೆಂಗಳೂರು.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2024/01/vijayalakshmi-d-suma-r-2/>

ABSTRACT:

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಮಾಜವನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರು. ಇವರು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ. ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಜನರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಯಾವುದೇ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದವಾಗುವಾಗ ಹಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳುಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜವಾದುದು. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಅನುವಾದದ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಕೆಲಸವೂ ನೆಡೆಯಬಹುದು. ಅನುವಾದವು ಕೃತಿಯೊಂದರ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಳವಡಿಸುವ ಬರಹಗಾರ ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಚ್ಯುತಿಬಾರದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಜನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

KEY WORDS:

ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ, ಅನುವಾದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆ,
ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೋರಾಟ.

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಾ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರರಾವ್ ನಾರ್ಲ ಮತ್ತು ಆನಂದ್ ತೇಲ್ತುಂಬೆ ಇವರುಗಳ ಕೃತಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲತಃ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದವರಾದ ಇವರು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದು, ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

‘ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅನುಭವದ ಆರು ಕಥನಗಳು’ ಕೃತಿಯು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆರು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಲೇಖಕರಾದ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿರವರು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಜಾತಿಯ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವ, ಅದರ ದುಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮ, ಶತ-ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹಕ್ಕು-ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಮೂಲಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಈ ಅನುವಾದಕೃತಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು.

‘ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು’ ಈ ಕೃತಿಯು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ನಿಲುವು ಏನಾಗಿತ್ತು, ಅವರ ನಿಲುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹರಡಿರುವ ಸತ್ಯ-ಮಿಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ‘ಹಿಂದುತ್ವ ಮತ್ತು ದಲಿತರು’ ಕೃತಿಯು ಹಿಂದುತ್ವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹೇಗೆ ದಲಿತರನ್ನು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದುತ್ವ ಒಡ್ಡುತ್ತಿರುವ ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ದಲಿತರು ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾಮಾನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದರು ಏನು? ಎನ್ನುವ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಗೀತೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಲೇಖಕರದು. ಅದು ಸಹಜವೂ ಹೌದು. 'ಗೀತೆ ಒಳಗಿನ ಸತ್ಯವೇನು?' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಕಣ್ಣೋಟದಲ್ಲಿ ಅರಿಯುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಬೋಧಿಸುವುದೇ? ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸಂದೇಶವೇನು? ಯಾಕಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ, ಎಂಬೆಲ್ಲದರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಸಂಬಂಧಿ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಹಿನ್ನಡೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಾರ್ಲೆರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಟುಸತ್ಯದ ನಿಲುವು ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ವಿಚಾರವಾದದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಬೇರೆದೇಶ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯವೊಂದು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸೋಜಿಗವಾದುದು. ಭಾರತದ ಕಥಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅರಬ್ ಜಗತ್ತಿನ ಸೂಫಿ ಕಥೆಗಳು ನಮಗೆ ಹೊಸತಲ್ಲ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿ ಕವಾಗಿ ಪರಕೀಯವಲ್ಲ ಜನಪರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ತಂದು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ 'ಸೂಫಿ ಕಥಾಲೋಕ', ಓದುಗರ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದು ಮರು ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ಡಾ. ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಜೀವಜಲದ ಕತೆಯು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಮಕ್ಕಳ ನೀತಿಕಥೆಯಂತೆ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ಅದು ನೇರಕತೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೊಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸೂಫಿ ಕಥಾಲೋಕ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಹುಸ್ವರ ಸಾಧಿಸಿದೆ.

'ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ವರ್ಗಸೆಲೆ' ಮತ್ತು 'ಸಂಸ್ಕಾರ-ಸಮೀಕ್ಷೆ' ಎಂಬ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು 1979 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಡಪಂಥೀಯ ಚಿಂತಕರ ವಿಚಾರಗಳ ಸಂಗ್ರಹ 'ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ವರ್ಗಸೆಲೆ'. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮೊದಲ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಅನ್ವಯಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಗಳ ಸಂಕಲನ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. 'ಸಂಸ್ಕಾರ-ಸಮೀಕ್ಷೆ' ಇದು ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಂಕಲನವಾಗಿದೆ.

'ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ತಾತ್ವಿಕತೆ' ಕೃತಿಯು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿನ ತತ್ವಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪಾಲಿಗೆ ಏನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅರಿಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರು ಕೂಡಿಬಾಳುವ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ

ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ತಾತ್ವಿಕತೆ ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನ ಹಾಗೂ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಭಾರತದ ಭೌದ್ಧಿಕ ದಾರಿದ್ರ್ಯ' ಕೃತಿಯು ನಾರ್ಲೆಯವರು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿನ ವಿಷಯದ ಆಳವನ್ನು ಮನಗೊಂಡು ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಭೌದ್ಧಿಕ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಓದುಗರ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದು ಮರುಮುದ್ರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

'ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಾತಿ ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕೋಮುವಾದ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನೆ' ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. 'ಕತ್ತೆಪುರಾಣ' ಕೃತಿಯು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ನಾಟಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರು ಕನ್ನಡದ ನೆಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕನ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಈ ನಾಟಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಿದೆ. 'ಲಕ್ಷ್ಮಿಪುರಾಣ' ಕಾವ್ಯವು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒರಿಸ್ಸಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಇದು ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಾನ ಪಲ್ಲಟದ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಾವ್ಯ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಗಂಗಾಧರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಧ್ವಂ ರಾಶಿರವರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ "ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ ವಾಸ್ತವ ಸತ್ಯಗಳು" ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದು ಪುಟ್ಟದಾದ ಕೃತಿಯೂ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 'ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವು' ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕಾರಣ ಇಂದು ನಾವು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬಿರುಕು ಮೂಡಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವು ಕಾಲಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೇ, ವೈಚಾರಿಕತೆಯಿಲ್ಲದೇ ಮಾಡುವ ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಇತಿಹಾಸದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯಿಂದಲೇ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಅರುಂದತಿ ರಾಯ್‌ರವರು ಬರೆದಿರುವ 'ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು' ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆನಂದ್ ತೇಲ್ತುಂಬೆಯವರು

ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದ *Hindutva in Operation and Dalit Response, Hindutva and Dalits* ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೋಮುವಾದಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಂದನೆ ಎನ್ನುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಭಾರತದ ಜಾತಿ ಹೋರಾಟಗಳು (ವಸಹಾತು ಪೂರ್ವಕಾಲ)' ಪೋ. ಗಂಗಾಧರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಶರದ್ ಪಟೇಲ್ ಬರೆದಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಗಂಗಾಧರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಅನುವಾದಿಸಲು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಸಮಾನತೆ, ಶೋಷಣೆ, ಘರ್ಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೇ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಮಾನತಾ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಿವೆ. 'ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ಕುಲಂ' ಎನ್ನುವ ಪಂಪನ ಹೇಳಿಕೆ ಸಾರ್ಥಕಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯ ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರದು. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿಯವರ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳು ಸಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹೊಂದಿವೆ. ಪ್ರತಿನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ವೈಚಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸಹೃದಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ನೀಡಿ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (1977). ಭಾರತೀಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ವರ್ಗಸೆಲೆ. ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
2. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (1978). ಸಂಸ್ಕಾರ-ಸಮೀಕ್ಷೆ. ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
3. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (1995). ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ತಾತ್ವಿಕತೆ. ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
4. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2014). ಸೂಫಿಕಥಾಲೋಕ: ಒಂದು ನೂರು ಸೂಫಿ ಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನ. ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
5. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2015). ಕತ್ತೆ ಪುರಾಣ, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
6. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2016). ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜಾತಿ ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಾರಿದ್ಯ. ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
7. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2016). ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
8. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2016). ಹಿಂದುತ್ವ ಮತ್ತುದಲಿತರು, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
9. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2016). ಕೋಮುವಾದ ಮತ್ತುದಲಿತ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನೆ. ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
10. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2016). ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಒಳಗಿನ ಸತ್ಯ ಏನು?, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
11. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2019). ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರಾಣ, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
12. ಗಂಗಾಧರಮೂರ್ತಿ ಬಿ. (2019). ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅನುಭವದ ಆರು ಕಥನಗಳು. ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಗದಗ.
13. ಮೋಹನ ಕುಂಟಾರ್. (2021). ಅನುವಾದ, ಅನುಸೃಷ್ಟಿ, ರೂಪಾಂತರ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ. ಬೆಂಗಳೂರು.